

**NÛBIHAR
AKADEMÎ**

Kovara Akademîk a Xebatên Kurdî ya Navneteweyî
International Peer-reviewed Journal of Kurdish Studies

Jimar/Issue 21 • Hezîran/June • 2024

Kovara Akademîk a Xebatên Kurdî ya Navneteweyî
International Peer-reviewed Journal of Kurdish Studies

Li Ser Navê Pak Ajansê Xwediyê Kovarê û Berpirsê Karên Nivîsê
On Behalf of Pak Agency the Owner of Journal and Responsible Editor
Pak Ajans Yayıncılık Ltd. Şti. adına Sahibi ve Yazışleri Müdürü
Süleyman Çevik

Berpirsê Karên Nivîsê / Responsible Editor
Hayrullah Acar / Prof. Dr, Mardin Artuklu University, Turkey

Seredîtor / Editor in Chief
Abdurrahman Adak / Prof. Dr, Mardin Artuklu University, Turkey

Cîgirê Editorî / Assist. Editor
Şehmus Kurt / Dr., Mardin Artuklu University, Turkey

Navnîşan/Address
Pak Ajans Yay. Tur. ve Dış Tic. Ltd. Şti.
Zeyrek Mah. Serdap Sk. No: 26/3 Fatih/İstanbul
Tel & Faks: 0212 519 00 09
www.nubiharakademi.com
<https://dergipark.org.tr/tr/pub/nubihar>
E-mail: nubiharakademi@gmail.com

Yayın Sertifika No: 51437
Yayın Türü: Yerel Süreli Yayın.
ISSN: 2147-883X

Çap / Printed By
Meteksan Matbaacılık ve Teknik San. Tic. Aş.
Beytepe Köy Yolu No: 3 06800
Bilkent-Çankaya / Ankara
Matbaa Sertifika No: 46519

Kovara Nûbihar Akademîyê ji aliyê van îndeksan ve tê naskirin:
The Journal of Nûbihar Akademî is accepted by these indexes:

Nûbihar Akademî kovareke bihekem, akademîk û navneteweyî ye. Di demsalên bihar û payîzê de salê du caran tê weşandin. / Nûbihar Akademî is an international peer-reviewed academic journal. It is published biannually in spring and autumn.

Sereditor / Editor in Chief

Abdurrahman Adak / Prof. Dr., Mardin Artuklu University, Turkey

Cigirê Edîtorî / Assist. Editor

Şehmus Kurt / Dr., Mardin Artuklu University, Turkey

Lijneya Weşanê / Editorial Board

Tahirhan Aydın / Prof. Dr., Dicle University, Turkey

Hayrullah Acar / Prof. Dr., Mardin Artuklu University, Turkey

Metin Yüksel / Prof. Dr., Hacettepe University, Turkey

Bakhtiar Sadjadi / Doç. Dr. Kurdistan University, Iran

İbrahim Bor / Doç. Dr., Hakkari University, Turkey

Osman Aslanoğlu / Doç. Dr., Dicle University, Turkey

Farangis Ghaderi / Dr., Exeter University, England

Esmail Shams / Dr., Allameh Tabataba'i University, Iran

Edîtorên Qadê / Field Editors**Ziman / Language**

Tahirhan Aydın / Prof. Dr., Dicle University, Turkey

Nurettin Beltekin / Doç. Dr., Mardin Artuklu University, Turkey

Songül Gündoğdu Yücel / Dr., Muş Alparslan University, Turkey

Ayhan Yıldız / Dr., Mardin Artuklu University, Turkey

Edebîyat / Literature

Ayhan Tek / Doç. Dr., Muş Alparslan University, Turkey

Zülküf Ergün / Doç. Dr., Mardin Artuklu University, Turkey

Ahmet Gemi / Doç. Dr., Dicle University, Turkey

Kenan Subaşı / Doç. Dr., Mardin Artuklu University, Turkey

Hemin Omar Ahmad / Dr., Soran University, Iraq

Zanistên Cîvaki / Social Sciences

Metin Yüksel / Prof. Dr., Hacettepe University, Turkey

İbrahim Bor / Doç. Dr., Independent Researcher, Turkey

Shahab Vali / Dr., Mardin Artuklu University, Turkey

Edîtorê Pirtûkan / Book Review Editor

M. Emin Purçak / Doç. Dr., Muş Alparslan University, Turkey

Edîtorê Etîkê / Ethic Editor

Ayhan Tek / Doç. Dr., Muş Alparslan University, Turkey

Edîtorê Mîzanpajê / Design Editor

Leyla Kaplan / Lecturer, Mardin Artuklu University, Turkey

Edîtorê Malperê / Webpage Editor

Osman Aslanoğlu / Doç. Dr., Dicle University, Turkey

Edîtorê Medyaya Cîvaki / Social Media Editor

Kenan Subaşı / Doç. Dr., Mardin Artuklu University, Turkey

Edîtorê Îndeksê / Index Editor

Şehmus Kurt / Dr., Mardin Artuklu University, Turkey

**Êdîtorên Zîman û Pêdaçûnê / Language and Redaction
Kurdî (Kurmançî) / Kurdish (Kurmanji)**

Zûlkûf Ergün / Doç. Dr., Mardin Artuklu University, Turkey
Ayhan Yıldız / Dr., Mardin Artuklu University, Turkey

Kurdî (Sorani) / Kurdish (Sorani)

Hemin Omar Ahmad / Dr., Soran University, Iraq

Kurdî (Zazakî) / Kurdish (Zazaki)

Nurettin Beltekin / Doç. Dr., Mardin Artuklu University, Turkey

Kurdî (Gorani) / Kurdish (Gorani)

Esmail Shams / Dr., Allameh Tabataba'î University, Iran

Îngilîzî / English

Songül Gündoğdu Yücel / Dr., Muş Alparslan University, Turkey

Tirkî / Turkish

M. Emin Purçak / Doç. Dr., Muş Alparslan University, Turkey

Farsî / Persian

Shahab Vali / Dr., Mardin Artuklu University, Turkey

Erebî / Arabic

Ahmet Gemi / Doç. Dr., Mardin Artuklu University, Turkey

Lijneya Şêwrê / Advisory Board

Abbas Vali / Prof. Dr., Independent Researcher, England
Abdulahî Timurtaş / Prof. Dr., Van Yüzüncü Yıl University, Turkey
Abdullah Kırın / Prof. Dr., Muş Alparslan University, Turkey
Abdulwahab Khalid Musa / Prof. Dr., Nawroz University, Iraq
Hamit Bozarslan / Prof. Dr., École des Hautes Études en Sciences Sociales, France
Jalile Jalil / Prof. Dr., The Institute for Kurdology, Wien, Austria
M. Edip Çağmar / Prof. Dr., Dicle University, Turkey
M. Zahir Ertekin / Prof. Dr., Mardin Artuklu University, Turkey
Martin Van Bruinessen / Prof. Dr., University Utrechtê, Holland
Mesut Yeğen / Prof. Dr., Independent Researcher, Turkey
Michiel Leezenberg / Prof. Dr., Amsterdam University, Holland
Philip G. Kreyenbroek / Prof. Dr., Georg-August University, Germany
Salih Akın / Prof. Dr., Rouen University, France

NAVEROK / CONTENTS

JI EDÎTORÎ/EDITORIAL.....07-09

Plansaziya Zimên di Xebatên Enstîtuya Kurdî ya Stenbolê de

Language Planning in the Works of The Kurdish Institute of Istanbul

Şükran COŞKUN..... 11-33

Elifname di Edebiyata Kurdî (Kurmançî) ya Klasîk de

Alifname in Classical Kurdish (Kurmanji) Literature

Numan YURT 35-62

Mîrekiya Kêsanê

The Emirate of Kesan

Hanifi TAŞKIN 63-90

Literary Education and Wisdom Literature in Madrasa Curriculum

Perwerdeya Edebîyatê û Edebîyata Îrfanî di Mufredata Medreseyê de

Serdar ŞENGÛL 91-102

Qehwexane û Rewşenbîr: Tesîra Qehwexaneyên Kurdan ên Stenbolê

li ser Geşedana Neteweperwerîya Kurdî

Coffeeshouses and Intellectuals: The Impact of Istanbul Kurdish

Coffeeshouses on the Development of Kurdish Nationalism

Ömer Fırat BAVLÎ 103-122

DOSYA:

EDEBÎYATA SORANÎ DI SEDSALA XXEM DA

Pêşek

Doç. Dr. Hemin Omar Ahmad (Edîtorê Dosyayê)..... 125

انعكاس مضامين قلندری در اشعار صافی هیرانی

Analîza Temayên Qelenderî di Helbestên Safî Heyranî de

Jihad Shukri Rasheed 127-144

زمان و ناهزموونی موفتی پینجونی (1881-1952) له‌ئێو ره‌هه‌ندی رۆشنیاریدا

Language and Experience of Mufti Penjweni (1881-1952) in The Cultural Dimension

Pakhshan Sabir Hamad145-166